

V oněch rozhodnutích vyslovil zrušovací soud dále, že v hanobení jednotlivce (jednotlivců) lze spatřovati hanobení celé skupiny, k níž jednatel (jednotlivci) přísluší, jen za okolností, poukazujících k takovému širšímu významu hanobení a k dále jdoucímu úmyslu pachatelovu. Proto bylo i v souzené trestní věci povinností nalézacího soudu přezkoumati výsledky hlavního přelíčení po té stránce, zda poukazují k užšímu či k širšímu významu a účelu hanobícího projevu, a uvést důvody, ze kterých dospěl k onomu výkladu projevu, k přesvědčení, že projev směřoval podle okolností, za kterých se stal, i jiným poznatelně proti celému českému národu a že tento širší význam byl i obžalovaným zamýšlen. Těto povinnosti soud v rozsudku nedostál, takže jeho výrok, že se nadávka dotýkala celého národa a byla zlehčováním českého obyvatelstva (o úmyslu obžalovaného rozsudek vůbec nemluví) je stížen zmatekem nedostatku důvodů. Zmatek ten je stížností zřetelným poukazem uplatňován. Neboť uvažuje sama o významu souzeného projevu a, zdůrazňují-li v těchto úvahách, že se projev ten nemůže vztahovati na celý národ ani podle obecné mluvy, ani podle svého způsobu, přesněji ani podle smyslu, jaký jest mu dáti podle obecné mluvy, ani podle okolností, za kterých byl učiněn, vytýká tím zřejmě, že se soud v předpokladech onoho výroku nevypořádal se smyslem projevu, k němuž poukazuje jeho doslov, a s okolnostmi, za kterých se stal, ač to i ono poukazuje podle názoru stížnosti a může skutečně poukazovati k tomu, že se projev dotýkal jen jednotlivců, proti nimž byl vysloven.

Čís. 3770.

Zákon stanoví úlevu pro osoby nemajetné, připouští, by provedení zmáteční stížnosti bylo podáno do protokolu okresního soudu ve smyslu druhého odstavce § 81 tr. ř.

Volil-li obžalovaný provedení zmáteční stížnosti vlastním podáním, je na něm, by vyhověl všem předpisům zákonným pro tento případ stanoveným. Nezáleží proto na tom, že si nemůže opatřiti podpis obhájce ve smyslu § 1 čís. 3. nov. čís. 3/1878 ř. zák., nemaje peněz.

(Rozh. ze dne 6. února 1930, Zm II 18/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl v neveřejném zasedání stížnost obžalovaného do usnesení krajského soudu v Olomouci ze dne 30. prosince 1929, jímž byla odmítnuta jeho zmáteční stížnost do rozsudku téhož soudu ze dne 29. října 1929.

D ů v o d y:

Nalézací soud odmítl zmáteční stížnost obžalovaného, poněvadž nebyla podepsána obhájcem, a upustil od vrácení zmáteční stížnosti obžalovanému k odstranění tohoto nedostatku, poněvadž obžalovaný ve zmáteční stížnosti výslovně uvedl, že nemůže opatřiti podpis obhájce, poněvadž nemá dost peněz. Stížnost obžalovaného neobrací se proti

tomu, že mu zmateční stížnost nebyla vrácena ve smyslu § 1 čís. 3. zák. čís. 3/1878 ř. zák., nýbrž opakuje znova, že si obžalovaný nemůže opatřit podpis obhájce, nemaje peněz. Tato okolnost (nedostatek peněžních prostředků) nemůže nic změnit na předpisu citovaného zákona, že podání, obsahující provedení zmateční stížnosti, musí být opatřeno podpisem obhájce. Zákon stanoví úlevu pro osoby nemajetné, připouští, by provedení zmateční stížnosti bylo podáno do protokolu okresního soudu ve smyslu druhého odstavce § 81 tr. ř. Volil-li obžalovaný provedení zmateční stížnosti vlastním podáním, bylo na něm, by vyhověl všem předpisům zákonným pro tento případ stanoveným. Neučinil-li tak, nese důsledky svého postupu. Nalézací soud jednal po zákonu, odmítnuv zmateční stížnost obžalovaného. Stížnost do tohoto usnesení byla tudíž jako bezdůvodná zamítnuta.

Čís. 3771.

Jako předpis § 98 b) tr. zák. čelí i ustanovení § 1 zákona proti útisku již pouhému pokusu, by vůli osoby, na níž se činí nátlak, byl dán směr, kterým by se nebrala, kdyby nebylo nátlaku. Útisk přichází však v úvahu již i při takových pohrůžkách, které nejsou s to, by vzbudily důvodnou obavu; obě skutkové podstaty rozlišují se jen jakostí a silou prostředků, jichž bylo použito.

Vylučuje-li rozsudek způsobilost pohrůžky (očerňováním koho u jeho rodiny z homosexuality), by jí byla v ohroženém vzbuzena důvodná obava (§ 98 b) tr. zák.), jest se mu zabývatí otázkou, nebyla-li aspoň způsobilou vzbuditi v ohroženém přechodnou nevolnost a pomíjející pocit nepříjemnosti (nedokonaný přestupek útisku).

Otázka způsobilosti vyhrůžky vzbuditi důvodnou obavu je otázkou skutkovou.

(Rozh. ze dne 7. února 1930, Zm I 559/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 13. června 1929, pokud jím byl obžalovaný podle § 259 čís. 3. tr. ř. zproštěn z obžaloby pro zločin nedokonaného vydírání podle §§ 8, 98 b) tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc odkázal na příslušný nyní okresní soud trestní v Praze, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů :

Soud zprostil obžalovaného z obžaloby pro zločin nedokonaného vydírání podle §§ 8, 98 b) tr. zák., jelikož nemohl nabýti bezpečného přesvědčení, že pohrůžka v dopise byla vzhledem k okolnostem a k povaze Josefa R-a jakož i k důležitosti zla, jímž bylo hroženo, in abstracto způsobilou vzbuditi důvodnou obavu; soud shledal vyhrůžku k dosažení trestného výsledku, ke vzbuzení důvodné obavy naprosto nezpůsobilou. Rozsudkové důvody poukazují v tom směru přímo na údaj R-a, podle